

Tipasjoki ja Lontanjoki

KARTAT: <http://www.kalallakainuussa.fi/kalapaikat/koskikalastus/sotkamo/tipasjoki-ja-lontanjoki>

Suosittuja, hoidettuja ja kalaisia pienvesistöjä **Lontanjoki**

Sotkamosta itään, Tipasojan ja Lontan kylillä virtaa kaksi vierekkäistä joki- ja järvireittiä etelästä pohjoiseen. Molemmat laskevat Sotkamon isoihin järviin. Lontanjoki virtaa Sapsojärveen ja Tipasjoki Kiimasjärveen. Koska molemmat joet kuuluvat yhteen kalastusalueeseen, löytyy yhdellä koskivilvalla kalastettavaksi kymmeniä mielenkiintoisia kalakoskia.

Tipasjoen alueen suosituimmat kosket tavoittaa autoillen. Kalakohteisiin on opasteita Hiidenporttiin vievän Tipasojantien varrella. Alajuoksu on maalaismaisemaa. Toisaalta alueelle ovat tyypillisiä kuivat, komeat männikkökankaat ja jyrkkärinteiset harjut risteilevät vesireittien välisellä kannaksella. Tipasjoen yläjuoksun kalakohteet sijaitsevat laajalla metsäalueella Pieni- Tipasjärven pohjoispuolella. Hiidenportin kansallispuisto taas sijaitsee alueen eteläpuolella, joten kalastusretken voi yhdistää koko perheen luontoretken.

Tipasjoen alaosa

Tipasjoki ja varsinkin sen alaosan kosket ovat jo vuosikymmeniä muodostaneet suosittu koskikalastusalueen. Alueen kalastukselle ovat olleet tunnusomaista pienet noin 5 – 10 metriä leveät kosket sekä niistä saatavat kookkaat istukaslohet. Kalastuskohdetta on kehitetty jo vuosikymmenien ajan. Näyttävä esimerkki on Pungankoski, jonka rantaan on rakennettu liikuntaesteisille kalapaikat sekä komea kotatukikohta joka sopii isommankin seurueen etapiksi. Jokikalastus painottuu alkukesään. Esimerkiksi toukokuun viimeisen perjantain avajaiset on perinteinen kylätapahtuma suurinkalakilpailuineen (voittajalle vuodeksi kiertopalkinto, johon kaiverretaan voittajan nimi). Kalakosket ovat kuitenkin auki lähes ympäri vuoden ja rauhassa kalastaen tavoittaa koskista kirjolohia, vilttejä taimenia sekä harjuksia ja luonnonkaloja läpi kauden. Tipasjoen kalastetuin alue on Räättjärven ala- ja yläpuolella Pungankoskella ja Välikoskella. Alajuoksulla on useita muitakin koskia ja putousta yhteensä yli 20 metriä. Kosket löytyvät jokea seurailevan Tipasojantien läheltä, joten kalalla on helppo pistäytyä. Välikoskelta löytyy matkailuyritys, joka tarjoaa mm. majoitusta, opastettuja kalastuspaketteja sekä yksityisen ”varman” lampikalaveden.

Tipasjoen yläosa

Pieni-Tipasjärven ja Kalliojärven välillä joki kulkee yli viiden kilometrin matkan metsien keskellä. Metsätaipaleen koskissa on putousta yhteensä yli 30 metriä ja potentiaalisia koskikalapaikkoja on kymmeniä. Metsäautotiet kiertävät yläosan jokialueen ja ylittävät joen vain Myllykosken niskalla Pieni-Tipaksen luusuassa. Jokivarsi on hyvin rauhallinen ja erämainen sillä tiet eivät kulje ihan jokirannassa. Metsäautoteiltä on asialliset opasteet suosituimmille kalakoskille kuten Myllykoskelle, Rajakoskelle, Pystykoskelle, Haarakoskelle ja Hevonperseenkoskelle. Haarakoskella ja Myllykoskella on tulipaikat polttopuineen. Lisäkohteita voi selvittää kartasta. Kalastona on istutuslohia sekä vilttejä taimenia ja harjuksia..

Lontanjoki löytyy ajamalla Tipasjoelta Välikosken ylittävää Lontantietä (tie-19171) noin viisi kilometriä Lonttaan ja kääntymällä Lontanjoentielle. Sitä ajetaan 1.05 km ja kääntyyään vasemmalle kohti jokea. Kynkäänkosken pohjoisrannalla on kalastajien pysäköintialue, infotaulu ja nuotiopaikka polttopuineen. Lontanjoen koskikalastuspaikat ovat Hietasjärven alapuolella siltojen välisellä parin kilometrin jokitaipaleella. Alueella on viisi kappaletta noin 5 – 10 metriä leveitä koskia. Suosituin kalastusalue on Niskakosken ja Ämmäkosken välillä. Koskilla kalastaessa ja rannoilla liikkuesssa on kohteliasta huomioida ranta-asutus sekä välttää yksityistien siltaa. Tummavetisessä Lontanjoesta tulee saaliiksi istutettuja kirjolohia sekä vesistöissä kasvaneita taimenia ja harjuksia.

Kalasto ja hoito

Pyyntikokoisia kirjolohia istutetaan useita kertoja kaudessa ympäri laajaa Tipasjoen ja Lontanjoen kalastusalueita. Tavallisimpia pyyntikokoisten kirjolohien istutuskohteita ovat Tipasjoella Myllykoski, Rajakoski, Pystykoski, Haarakoski, Välikoski, Pungankoski ja Veneheikonkoski sekä Lontanjoen Niskakoski ja Kynkäänkoski. Istutuksia tehdään läpi kalastuskauden. Vesistöjen kosket ovat kunnostettu uittoperkauksien jäljiltä. Vuonna 2011 kunnostettiin käsityönä koskien kutualueita, poikaskivikoita ym. lohikalajien elinympäristöä luonnonmukaisen lisääntymisen parantamiseksi. Osakaskunta elvyttää villiä koskikalastoa lisäämällä taimenen ja harjuksen pienpoikasistutuksia.

Luvat:

Tipasjoen ja Lontanjoen koskikalastusluvat:

15 •/vrk,
25 •/vko,
45 •/kausi.

Säännöt:

Saaliskiintiö 3 lohikalaa/vrk, taimenen alamitta 60 cm.

Kalastuskausi:

Toukokuun viimeinen perjantai klo 18:00 - 10.9. ja 16.11. – 30.12.

(Avajaispäivänä Punkakoskella suurin kala kilpailu klo 18:00 -20:00)

Palvelut: Lomakylä, laavuja ja nuotiopaikkoja. Lisätietoja: Martti Kähkönen puh. 0407312621